

– повнота розкриття теми.

Оцінка самостійності роботи здійснюється за такими параметрами:

- злагоджена праця в групі;
- ступінь самостійності роботи групи;
- авторська оригінальність;
- розподіл ролей в групі.

Оцінка оформлення роботи здійснюється за такими параметрами:

- граматика, словник, що відповідає професійній сфері, відсутність помилок правопису і друкарських помилок;
- стилістична і мовна культура викладу;
- повнота бібліографії;
- достатній рівень розуміння проблеми;
- відповідність змісту цілям, завданням і темі квесту;
- логічність і послідовність викладу.

Оцінка захисту роботи здійснюється за такими параметрами: якість доповіді; об'єм і якість знань по темі; культура мовлення, манера триматися перед аудиторією; відповіді на питання; ділові і вольові якості доповідача.

Таким чином, веб-квест є ефективним засобом розвитку інформаційно-аналітичних умінь студентів. Сформовані в процесі виконання веб-квестових умінь стануть основою підготовки кваліфікованого фахівця, здатного організовувати свою пізнавальну діяльність в професійній сфері в умовах формування інформаційного суспільства

### **Перелік посилань**

1. Ільченко О. В. Використання веб-квестів у навчально-виховному процесі. Електронний ресурс:<http://osvita.ua>.

2. Савченко Л. Використання веб-квест технологій у вищій школі при підготовці майбутніх фахівців // Педагогіка вищої та середньої школи. – 2017. - №1 (50). –С. 67-74.

## **ОСОБЛИВОСТІ ПРОХОДЖЕННЯ НАВЧАЛЬНО-ПОЛЬОВОЇ ПРАКТИКИ СТУДЕНТАМИ ЕКОЛОГІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ ПОЛТАВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА**

*Степова О.В., к.т.н., доц., Ганошенко О.М. ст. викл.,  
Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка,  
м. Полтава  
alenastepovaja@gmail.com*

Сучасний стан екологічної ситуації в Україні потребує підготовки висококваліфікованих фахівців екологічного спрямування. Таку підготовку забезпечують ряд вищих навчальних закладів, у тому числі й Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка.

Метою навчально-польової практики є:

- поглиблення і розширення знань студентів, отриманих у процесі вивчення теоретичного курсу та творче використання цих знань на практиці;
- набуття студентами умінь і навичок проведення спостережень у природі, збирання і опрацювання польового матеріалу;
- набуття знань про явища та об'єкти неживої та живої природи шляхом спостереження і вивчення їх в умовах природної обстановки;
- виховання у студентів бережливого відношення до природи та ознайомлення їх з прийомами та методами природоохоронної діяльності;
- формування в майбутнього спеціаліста професійних знань з екологічних аспектів господарської діяльності;
- закріплення набутого досвіду та безпосередня практична підготовка до самостійної високоефективної роботи.

Під час практики студенти повинні виконати індивідуальні завдання. Підготовка цих завдань дає змогу оволодіти методикою науково-дослідницької роботи, вмінням вірно аналізувати здобуті результати та застосовувати їх до тих чи інших явищ, процесів природи, оволодіти вмінням спостерігати природні явища, знаходити необхідні об'єкти для спостережень.

Навчально-польова практика складається з екскурсій у природу та опрацювання зібраного матеріалу. При організації екскурсій використовується маршрутний метод, відповідно до якого визначається попередньо маршрут та завдання, які повинні виконати студенти. Під час екскурсій студенти навчаються вести спостереження за природними об'єктами, досліджують рослинні угруповання навчально-дослідної ділянки, лісу, водойм, їх динаміку, взаємовідносини між членами угруповань. Виконують індивідуальні та групові завдання, вчаться визначати рослини самостійно за допомогою визначників. Вивчають видовий склад безхребетних і хребетних тварин лісового біоценозу та прісноводної водойми. Робота студентів здійснюється під керівництвом викладача, який спрямовує їх увагу на певні природні об'єкти чи явища природи. В ході екскурсій студенти виконують певні завдання, які визначені програмою практики. Для цього, вони діляться на невеличкі групи, що складаються із 5-6 чоловік. По закінченню роботи проводиться підсумкова бесіда, в якій кожна група студентів повідомляє про результати своєї роботи. Правильно організована робота у групах дає змогу забезпечити активну діяльність студентів, передбачає розподіл обов'язків між ними, виконавчу й організаційну ініціативу, актуалізацію як досвіду самостійної діяльності, так і спільної роботи над виконанням конкретного завдання. Таким чином, екскурсія спрямована на активний характер навчання і мислення та самостійну діяльність, що сприяє реалізації власної програми професійного зростання. Результати своїх спостережень студенти занотують у щоденнику, описуючи в загальних рисах особливості навчально-дослідної ділянки.

У ході навчально-польової практики важливо виробити у студентів уміння розкривати причинно-наслідкові зв'язки між організмами й неживою

природою, оскільки їх взаємодія породжує відповідний кругообіг речовин та енергії й, реалізуючись у просторі, призводить до утворення відповідних комплексів. Одним із таких комплексів, що належить до базових природознавчих понять, є ґрунт. Формування даного поняття здійснюється на основі вивчення чинників ґрунтоутворення, до яких належать: ґрунтоутворна порода, клімат, рельєф, рослинний покрив, тварини та мікроорганізми.

Серед завдань навчально-польової практики важливе місце посідає вивчення біогеоценозів, природних комплексів, ландшафтів, а також дослідження ролі окремих видів, системних груп та інших компонентів у їх формуванні. При цьому основною метою є приведення засвоєних студентами понять у певну систему і узагальнення знань для розкриття закономірностей розвитку географічної оболонки та окремих її частин. Порівнюючи структуру різних біогеоценозів (лісу, луку, водойми) студенти мають можливість співставити видовий склад організмів у різних біотопах, умови їх існування, взаємозв'язки з іншими організмами та абіотичними чинниками середовища. Це дозволить краще зрозуміти сутність таких природознавчих понять як життєва форма рослин, ярусність, рясність, екологічна пристосованість, біоценотичні зв'язки та інших, і на цій основі підійти до розуміння загальних закономірностей функціонування природи.

При проходженні практики студент повинен:

- виконувати завдання, передбачені програмою практики та планом-графіком проходження практики;
- дотримуватись правил внутрішнього трудового розпорядку підприємства та вимог техніки безпеки;
- застосовувати у виробничих умовах ті теоретичні знання, які набули на 1-3 курсах навчання з екології, нормування, моніторингу навколишнього середовища та з інших екологічних дисциплін;
- нести відповідальність за виконану роботу та її результати;
- зібрати матеріал для курсових проектів, які будуть виконуватися на наступних курсах;
- вести щоденник, у якому повинно записуватися все, що зроблено студентом за кожний робочий день практики;
- надати керівнику практики письмовий звіт про виконання усіх завдань і здати його.

Важливим питанням у практичній підготовці майбутніх фахівців є забезпечення її неперервності та послідовності у набутті необхідного обсягу практичних знань, умінь і навичок відповідно до кваліфікаційного рівня. Вона спрямована на стимулювання їхнього професійного самовиховання, розвиток ініціативи, формування особистісного стилю пізнавальної діяльності з урахуванням особливостей особистості та рівня підготовки, що сприяє становленню професійної зрілості особистості студентів.